

270 ÉVE SZÜLETETT DUGONICS ANDRÁS

Kincset rejtett a könyvborító

Szőkefalvi-Nagy Erzsébet igazgató a nem mindennapi gyűjteménnyel. FOTÓ: VERÉB SIMON

November 10-éig látható a Somogyi-könyvtár emlékkiállításán Dugonics András kéziratának az a kötete, amelynek borítójából két 1848–49-es erélye bukkant elő.

SZEGED DOMBAI TÜNDE

Ritka dokumentumok kerültek elő nemrégiben egy Dugonics András kéziratait tartalmazó kötet többretegű papírborítójából. A kötetet Szeged híres szülőtte, Dugonics András piarista szerzetes, író,

egyetemi tanár (1740–1818) előtt tisztelgő kiállításra készítette elő Szőkefalvi-Nagy Erzsébet, a tárlat rendezője. A könyv borítója rojtosodott, ezért javításra odaadta a restaurátoroknak, akik megbontották a borítót, és a préselt rétegek közül, mint titkos fiókból, előkerült a két dokumentum: az 1849-es Függetlenségi nyilatkozat Aradon nyomtatott, német nyelvű változata, illetve egy 1848 áprilisában, Temesváron, lelkész és községi jegyzők számára készült rölpap arról, hogyan

tájékoztassák az embereket a forradalommal, a változásokkal kapcsolatban. Az iratok gazdája nem véletlenül rejtette el a nyomtatványokat: börtönbe zárták volna a birtoklásukért.

A kiállításon látható Dugonics máig publikálatlan kézírata, a magyar várak leírása. Ez az egyetlen kötet abból a kivételesen értékes kézirat- és könyvgyűjteményből, amelyet Szeged hajdani rendőrkapitányának, Szalay Józsefnek (1870–1937) a hagyatékából a város és a Dugonics Társaság

megvásárolt. A több mint tízezer darabos kollekciót két árverésen kapkodták szét a tulajdonos halála után pár évvel, a Dugonics-kötet 1972-ben került a városi közgyűjteménybe.

Szőkefalvi-Nagy Erzsébet könyvtáros elmondta, azért unikum a nemzetközi híru könyvrajongó gyűjteménye, mert ritka kiadványokat igyekezett megszerezni, a szerzőktől kéziratot, levelet, fotót is vett, amelyeket beragasztott a kötetekbe, ahogy a témába vágó újságkivágatokat is.

A 19 ÉVES SZEGEDI LÁNY EGY HÓNAPJA REPKED A FELHŐK FELETT

Közép-Európa legfiatalabb légikisasszonya

Anett (balról) egyik kolléganőjével a vizsga után. FOTÓ: DM/DV

Szerdán töltötte be a 19-et a szegedi Kovács Anett, de még így is ő a legfiatalabb légiutas-kísérő Közép-Európában. Egy hónapja „csatolta fel szárnyait” – azóta a Ryanair gépein repked a fellegek felett.

SZEGED-CAGLIARI BOBKÓ ANNA

– A Széchenyi-gimnázium testnevelés szakára jártam, nem tudtam eldönteni, melyik egyetemre felvételizzek. Haladékként elkezdtem egy pesti angol nyelvviskolát, amelyik szerződésben állt a Ryanairrel. Miután elvégeztem, felvettek a légitársasághoz is, és elkezdhettem a hathetes tanfolyamukat – magyarázta a szegedi Kovács Anett.

– Az érettségi után Dublinba repültem. Napi tíz órát töltöttem a suliban, aztán irány hazá, és 5–6 óra tanulás. Abban az időszakban szinte alig aludtam. Egy 500 oldalas könyvet kellett bemagolnunk szóról szóra. Az öt vizsgát 85–90 százalékosra kellett teljesíteni – emlékezett vissza a fiatal lány. Sikerral vette az akadályokat. (Nem mellesleg időközben a jogra is felvették.)

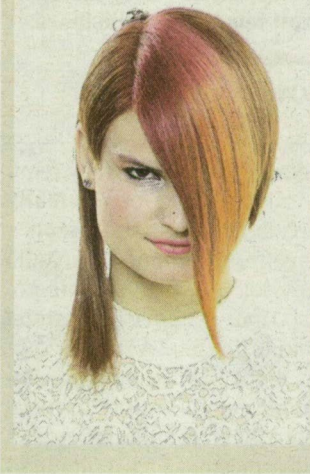
Október 27-én, szerdán töl-

tötte be a 19-et, de még így is ő a legfiatalabb stewardess Közép-Európában. Ebben a szakmában egyébként nem meglepő, hogy fiatalok dolgoznak, kollégái még 40 éves koruk előtt nyugdíjba vonulnak. Mivel szinte egész nap a széksorok között szaladgálnak, munkájuk nagyon fárasztó, a légnyomáskülönbség pedig igénybe veszi a szervezetüket. Minden reggel tesztelik őket: kérdéseket tesznek fel nekik a megtanult anyagból, ha nem jó a válaszuk, nem repülhetnek. Az ötnapos robotlás után persze két-három nap pihenő következik, a szegedi lány ilyenkor általában felfedezőkörütra indul új lakhelyén.

– A dublini, londoni és frankfurti továbbképzés után, szeptemberben Szardínia fővárosába, Cagliariba helyeztek. Leggyakrabban Franciaországba, Spanyolországba, Németországba és a belföldi járatokon repülők. Sajnos szétnézni sehol sincs időnk, mert 20–25 perc

Kiváló sportoló és hajmodell

Mielőtt stewardessnek állt, Kovács Anett szép eredményeket ért el kajakban. A Démász Vízisport Egyesület sportolójaként többször lett vidékbajnok és végzett dobogós helyen. Szabadidejében pedig Mracskó Anikó hajmodellje volt – a szegedi fodrász versenyeken készített neki trendi hajkölteményeket.

múlva már fordulunk is vissza. Viszont azt tervezzük az egyik pilóta kollégámmal, hogy bérlünk egy kisgépet, és megcsodáljuk a korzikai korallzátonyokat – hallottuk Anettől, aki élete egyik legjobb döntésének tartja, hogy belevágott a fellegek feletti kalandba.

Kiből lehet stewardess? Légiutas-kísérő csak olyan nő lehet a Ryanairnél, aki leérettségizett, és kiválóan beszél angolul. Legalább 150 centiméter, a testsúlya pedig arányos a magasságával. Ha szimpatikusnak találják az elbeszélgetésen, ahol öt fogalmazást is kell írni angolul, lehetőség nyílik elvégezni a 6 hetes tanfolyamot. Öt vizsgát kell szinte 100 százalékosra teljesíteni. Egy kezdő stewardess 1400 eurót (383 ezer forintot) keres, a maximum fizetés 2000–2500 euró (548–685 ezer forint).

Nyavalyák a szegedi Csillag börtönben

Orvosok, ápolók próbálják gyógyítani a Csillag börtön elítélteit. A 700 fogvatartott harmadának mindennap gyógyszert kell szednie, amit névre szólóan szortíroznak szét nekik.

SZEGED

KISS GÁBOR GERGŐ

Amerikai börtönfilmek elítéltejei előszeretettel nyelnek le pengét és egyéb dolgokat, hogy kijussanak a rácsok mögül, és kórházba kerülve megpróbáljanak kerekedni oldani. A Csillag börtön egyik orvosa 18 éves praxisa alatt többször is találkozott hasonló esetekkel, de a testidegen anyagok lenyelése a való életben nem olyan jellemző az elítéltekre.

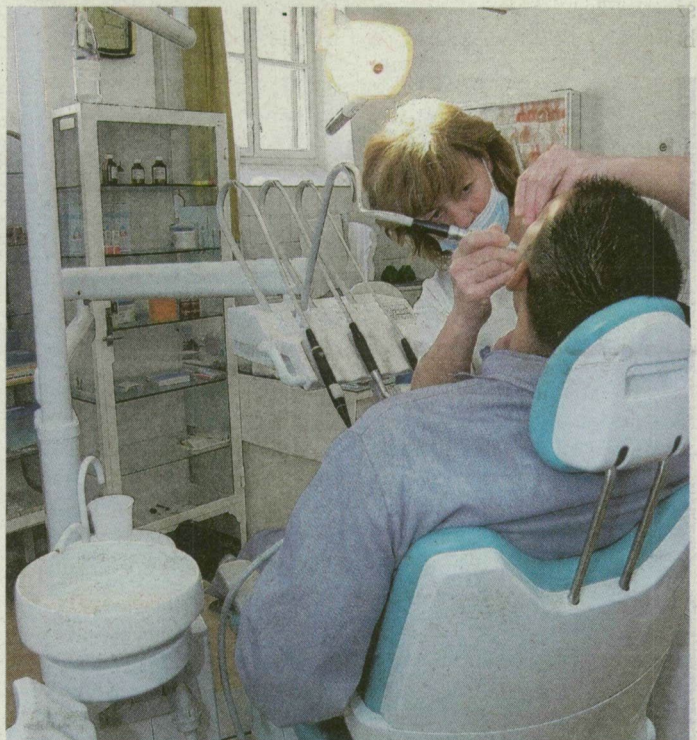
Az orvos szerint sokkal többször keresi fel a rendelőt a Csillag hétszáz foglya, mint egy hasonló lélekszámú falu lakói háziorvosukat. – Sokakat ítélték fegyházbüntetésre, akik csak bizonyos okok miatt hagyhatják el celláikat. Nekik az orvosi rendelés jó program – mesélte. Ott jártunkkor őt elítélt várakozott a rendelők előtti folyosón pszichiátriai vizsgálatra, míg többen egy ráccsal elkülönített részen a

Bravúros életmentés

A Szegedi Táblabírószék 2004-ben társtettesként, több emberen, előre kitérve, nyereségvágyból, aljas indokból elkövetett emberölés miatt talált bűnösnek, és ítélt tényleges életfogytiglanra egy 37 éves szegedi férfit. Az ítélethirdetés után a férfinál rosszindulatú daganatot diagnosztizáltak, ám az orvosok megmentették, és azóta is a Csillag börtönben él.

szert kell szedniük. Amerikában több börtönben gép csomagolja be névre szólóan a fogvatartottak napi gyógyszeradagját; a Csillagban ezt szakképzett ápolók végzik. – Mi jobban bíznunk az emberekben – magyarázta az orvos.

A börtönben legalább 250 elítélt szed gyógyszert: orvosságukat az állam finanszírozza. Az elítéltek körében a különböző

Fogorvosi kezelés a falak mögött. Ide várnak a legtöbben. FOTÓ: FRANK YVETTE

fogorvosra. Mert a Csillagban az alapellátó orvosokon és az ápolókon kívül fogorvos, valamint igény szerint más szakorvos – ilyen a pszichiáter vagy a bőrgyógyász – is dolgozik.

Az orvosi rendelőben a legtöbb vizsgálatot – vérvétel, látásvizsgálat – el tudják végezni, de akár egy infúziót is be tudnak kötni. – Ha valaki sürgősen szakellátásra szorul, ahhoz mentőt hívunk. Ha a beteg fogvatartottnak kórházban kell maradnia, őrzésének szükségességéről a biztonsági szabályok szerint döntenek – magyarázta a doktor. Komolyabb műtétet évente átlagosan 5 elítélten kell végrehajtani.

Jóval magasabb azok száma, akiknek rendszeresen gyógy-

nyugtatók a legnépszerűbbek. Ezzel próbálnak meg leginkább trükközni a fogvatartottak: a nyugtatónak ugyanis jó ára van a börtön falain belül. – Ezért figyelik éberem a gyógyszert kiosztó ápolók, hogy az szedje be a nyugtatót, vérnyomáscsökkentőt, vízhajtót vagy bármilyen más gyógyszert, akinek az fel van írva – mesélte az orvos. Egy Piros Arany tubusában is megpróbáltak már valakinek nyugtatót becsempészni, ám a csomagvizsgáló felfedte azt. – Régebben a konditerem környékén olyan orrcsappal is üzemeltet, amelyet egyik összetevője miatt ma már a Doppingellenes Világszervezet is tilt a sportolóknak. Ilyet már mi sem írunk fel senkinek – magyarázta.

Diák-rendőrakadémia

SZEGED. Rendőr-akadémia címmel indított játékos előadás-sorozatát általános és középiskolásoknak a Szegedi Rendőrkapitányság tevékenységével ismerkedhetnek a diákok, miközben egyre közelebb jutnak a kitalált elkövetőhöz. Az utolsó fordulóban egy vetélkedőn derül majd ki, hogy ki tudja megoldani a rejtélyt, és kiből milyen nyomozó válhatna egyszer. Az előadásokra közel 250 tanuló jelentkezett.

ról, hogyan kell hozzálátni egy bűncselekmény felderítéséhez. Az „akadémián” a Szegedi Rendőrkapitányság tevékenységével ismerkedhetnek a diákok, miközben egyre közelebb jutnak a kitalált elkövetőhöz. Az utolsó fordulóban egy vetélkedőn derül majd ki, hogy ki tudja megoldani a rejtélyt, és kiből milyen nyomozó válhatna egyszer. Az előadásokra közel 250 tanuló jelentkezett.